

Interiér lidských obydlí jako neprobádaný biom - review

Ačkoliv lidmi obývané budovy a jejich interiér, stojí spíše na okraji vědeckého zájmu, tvoří cca 0,5 % nezaledněné plochy souše a jejich rozloha se blíží např. subtropických jehličnatým lesům. Autoři se pokusili o stručné shrnutí několika aspektů „interiérů lidských obydlí jako biomu“, s výstupy pro evoluční ekologii, antropologii, architekturu a lidskou ekologii.

Využitelné výstupy:

Rozloha IB („indoor biome“) je ohromná. Odhad zastavěné plochy v porovnání s nezaledněnou souší se pohybuje od 1,3 po 6 %, což je srovnatelné s jinými menšími biomy (zatopené nívné louky, tropické jehličnaté lesy).

IB nejsou uzavřeným systémem, materiál i energie odtud proudí oběma směry. Navíc je tento biom osídlen řadou specializovaných organismů vázaných na specifické prostředí (např. tenký bakteriální film pokrývající rozvody vody).

Evoluční historie lidí ve vztahu k obydlí je současně historií lidských ektoparazitů a komezálů (blechy, vši, roztoči, bakteriální symbionti), které si lidé jako živočišný druh nesou už od primátů.

Je funkční rozdíl mezi zastavěnou a využitelnou plochou IB (patra budov). Trajektorie plochy IB se téměř exponenciálně zvyšuje (např. IB na Manhattanu je nyní asi 3x vyšší, než čistě geograficky zastavěná plocha).

Dosavadní studie devíti IB habitatů (kuchyň, koupelna,...) čtyřiceti domů v USA potvrdila přítomnost více než 8000 druhů bakterií. Další podobné studie odhalily až 750 druhů členovců (často více než 100 na jeden dům).

Někteří z obyvatel IB se vyznačují silně bio-geografickým rozmístěním. Největší specifitou vynikají druhy žijící v „biotopu“ kuchyně, která je z hlediska abiotických podmínek asi nejextrémnějším prostředím (změny teplot, chemikálie, kolísání vlhkosti).

Složení společenstev obývajících jednotlivé mikrobiomy se mohou razantně změnit po příchodu lidí (nastěhování, znovuosídlení, opuštění domu).

Řada druhů hmyzu či hlodavců si v průběhu společné evoluce s lidmi v IB vybudovala unikátní rezistenci vůči insekticidům či rodenticidům, případně vyvinula nové behaviorální vzorce chování (švábi preventivně se vyhýbající glukóze).

Druhy obývajících IB můžeme rozlišit podle klíče „úmyslné zavlečení“ (domácí mazlíčci) a „neúmyslné zavlečení“ (hlodavci, octomilky). Řada zavlečených druhů ze života uvnitř IB prosperuje, ale ne u všech úmyslně zavlečených druhů (kočky, pokojové rostliny) se dá hovořit o mutualismu.

Grafické přílohy: [fop_66a.jpg](#) [1]

 [fop_66b.jpg](#) [2]

 [fop_66c.jpg](#) [3]

 [fop_66d.jpg](#) [4]

Zdroj: Martin, J. L., Adams, I. R., Bateman, A., Bik, M. H., et al., Evolution of the indoor biome, Trends in Ecology & Evolution, pp.: 223-232

Zadal: Radomír Dohnal

URL zdroje: <http://forumochranyprirody.cz/interier-lidskych-obydli-jako-neprobadany-biom-review>

Odkazy:

[1] http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/fop_66a_0.jpg

[2] http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/fop_66b.jpg

[3] http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/fop_66c_0.jpg

[4] http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/fop_66d.jpg